

ผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสต่อความสามารถในการเผชิญปัญหา
และฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เอื้อกานต์ วรรณไพฑูรย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

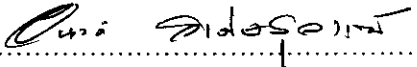
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

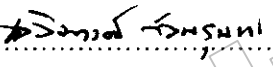
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ เอื้อกานต์ วรไพฑูรย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

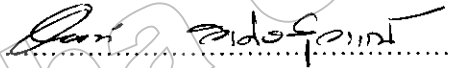
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

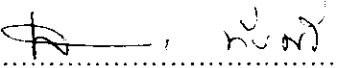
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

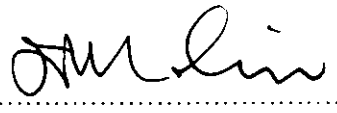
 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจติวงศ์ จิตนันท)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนและส่งเสริมการวิจัยระดับบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีการศึกษา 2550

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนงค์ วิเศษสุวรรณ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร. อิมเลดา วิจิ วิมลาร์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นผู้จัดประกายความคิดให้ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญอันนำมาสู่การวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของโปรแกรมภาษาประสาธน์สัมผัส และให้คำปรึกษาแนะนำชี้แนะ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมวงศ์ วัฒนสุนทร ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ อเนกสุข ผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ตรวจสอบโปรแกรมการวิเคราะห์ผล และให้คำชี้แนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยนี้ ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำชี้แนะ แก้ไข และปรับให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะครู โรงเรียนชลราษฎรอำรุง และโรงเรียนพนัสพิทยาคาร ที่ให้ความกรุณา และอนุเคราะห์ เอื้อเฟื้อความสะดวกและสถานที่ในการทำวิจัย และขอขอบคูนนักเรียนผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่านที่ได้ให้โอกาส สละเวลาและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง มาตลอดจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ลัดดา กมลจิตรประภา อาจารย์ สุนดา อัสวประยุกต์กุล อาจารย์ ปราณี พงษ์สวัสดิ์ อาจารย์ ขนิษฐา วิทยาอนุมาศ ดร.ภรณ์ อินทสร รวมทั้งกัลยาณมิตรทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยชื่อนามมา ณ ที่นี้ และที่สำคัญที่สุด ขอกราบเท้าขอบพระคุณ คุณแม่ พ่อแม่ครูจารย์ และขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัวที่คอยห่วงใย ช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งของความสำเร็จครั้งนี้

คุณประโยชน์อันพึงเกิดจากการศึกษาครั้งนี้ขอถวายเป็นพุทธานุชา ธรรมบูชา สังฆบูชา บูชาพระคุณบิดามารดา พ่อแม่ครูจารย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และท่านผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอื้อกานต์ วรไพฑูรย์

48911568: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส/ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค

เอื้อกานต์ วรไพฑูรย์: ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (THE EFFECTS OF NEURO-LINGUISTIC PROGRAMMING ON ADVERSITY QUOTIENT OF MATTHAYOMSUKSA IV STUDENTS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: อนงค์ วิเศษสุวรรณ, Ed.D., สุรินทร์ สุทธิชาติพิย์, Ed.D. 163 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ผลของการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คัดเลือกจากคนที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และมีความสมัครใจเข้าร่วมในการวิจัย จำนวน 16 คน สุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชาย 3 คน หญิง 5 คน และกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชาย 4 คน หญิง 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค และโปรแกรมการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส 2 เทคนิค คือเทคนิคการสร้างทหรณะใหม่ได้จิตสำนึกแบบองค์รวม และเทคนิคการวางแผนอนาคต การเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ระยะ คือระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยวิธีการแบบเชฟเฟ (Scheffe' Test)

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าในระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

48911568: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY;

M.S. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: NEURO-LINGUISTIC PROGRAMMING/ ADVERSITY QUOTIENT

UEAKARN WORAPHAITHUN: THE EFFECTS OF NEURO-LINGUISTIC PROGRAMMING ON ADVERSITY QUOTIENT OF MATTHAYOMSUKSA IV STUDENTS.

THESIS ADVISORS: ANONG WISESSUWAN, Ed.D., SURIN SUTHITHATHIP, Ed.D.,

163 P. 2007.

The purpose of this research was to study the effects of Neuro-Linguistic Programming on adversity quotient of Matthayomsuksa IV students. The samples consisted of sixteen Grade 10 students who had adversity quotient scores lower than the percentile rank of twenty-five and volunteered to join the programs. The samples were selected and divided into two groups through simple random sampling, they were the experimental group and the control group, with eight members in each. The experimental group consisted of 3 males and 5 females and the control group consisted of 4 males and 4 females. The instruments were the Adversity Response Profile and two Neuro-Linguistic Programming techniques: the Global Unconciouse Reframing and the Future Planner. The study was devided into three phases: the pre-test, the post-test and the follow-up phases. The data were then analyzed through use of repeated-measures analysis of variance: One between-subjects variable and one within-subjects variable, and compared through the Scheffe' Test.

The results revealed that the interaction between the methods and the duration of the experiment was statistically significant at .05 level. Participants in the experimental group had higher adversity quotient than those in the control group in the post-test and the follow-up phases with the statistical significance at .05. The adversity quotient of participants in the experimental group was found to be higher during the post-test and the follow-up phases than that of the pre-test with the statistical significance at .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค.....	25
ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส	28
เทคนิคการสร้างทรรชนะใหม่ได้จิตสำนึกแบบองค์รวม.....	65
เทคนิคการวางแผนอนาคต.....	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	76
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	83
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
การดำเนินการทดลอง.....	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการทดลอง.....	87
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
สรุปผลการวิจัย.....	104
อภิปรายผล.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก.....	124
ภาคผนวก ข.....	145
ภาคผนวก ค.....	151
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	163

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง	87
2	ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	89
3	คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการเผชิญ ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะ ติดตามผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่าง กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	92
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและ ฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลา ของการทดลอง	95
5	ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	97
6	ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง	98
7	ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล.....	98
8	ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาในการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้ คำปรึกษาตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	99
9	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของ นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาท สัมผัสเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบแบบเชฟเฟ' (Scheffe' Test).....	100
10	ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาในการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการ ให้คำปรึกษาตามวิธีปกติ.....	101
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของ นักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้คำปรึกษาวิธีปกติด้วยวิธีทดสอบแบบเชฟเฟ' (Scheffe' Test).....	102
12	วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน.....	152

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 ความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์ 3 สาขาที่เป็นพื้นฐานสำคัญของAQ	14
3 การสนองตอบต่อภาวะวิกฤติของบุคคล	18
4 การเปลี่ยนแปลงวงจรความเชื่อในมนุษย์.....	38
5 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส และกลุ่ม ที่ได้รับการให้คำปรึกษตามวิธีปกติในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และ ระยะติดตามผล	93
6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส และกลุ่ม ควบคุมที่ได้รับการให้คำปรึกษาตามวิธีปกติในระยะเวลาต่างๆของการทดลอง.....	94
7 แสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	96